

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiuu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Intărirea alegerii de metropolit.

La Sâmbăta se împlinesc șese săptămâni de când congresul nostru național-bisericesc a ales metropolit pe Preasântia Sa Ioan Meșianu episcopul Aradului, și încă nici astăzi nu suntem în stare a anunța, că alegerea ar fi întărită.

Ținând cont de situațiunea anormală în care se afla guvernul nostru deja pe timpul alegerii, și de care n'a scăpat încă nici până astăzi, deși provocată din mai multe părți, n'am dat espreșiune dorinței generale de a vedea odată instalat în tronul seu pe noul metropolit, ci am tot acceptat cu pa-ciință, dără-dără înaltul guvern în orele menite pentru afacerile curente, își va aduce aminte și de scaunul veduvit al metropoliei noastre și va rezolvi actul congresului, care nici un nex nu are cu „crisa” și care dela 5 Ianuarie zace pe masa referentului.

Cu totă „crisa”, și de și cetim în foia oficială denumiri și decorări cari reclamă aprobarea Coronei, și cetim dispoziții de ale guvernului cari la totă întâmplarea dau mai mult de lucru decât o propunere de înaintare în rang a unui episcop, carele de un pătrar de secol conduce o diecesă și pentru meritele sale ca atare, a fost remunerat din partea Coronei cu două orduri mari.

Să nu ni-se iee deci în nume de reu, dacă atragem atențiunea înaltului guvern asupra §-lui 157 p. 14 al Statutului organic, carele dăce că: „congresul așteptă în permanență so sirea preînaltiei rezoluțiuni de întărire”.

Acastă dispozițiune a constituțiunei noastre bisericesci, sancționate de Majestatea Sa, involvă datoria acelor factori dela cari atără rezolvirea actului de alegere al congresului, ca acel act să-l considere de urgent, și să nu țină o corporațiune așa mare, cum este congresul nostru, în permanență cu lunile.

Prima alegere efectuită în congresul nostru pe baza statutului organic a fost la 28 Aug. 1873 (Ivacicovici), și s'a întărit la 17 Sept., adică la 20 zile.

A două (Popasu) la 1 Nov. 1874, s'a refuzat la 19 Nov. va se dăce la 18 zile.

A treia (Miron Romanul) la 3 Decembre 1874, s'a întărit la 12 Decembre, adică la 9 zile.

Alegerea de acum s'a efectuit la 31 Decembre, astăzi suntem în 9 Febr. va se dăce în a 40-a și dela alegere, și încă nu avem nici o scire pozitivă, că actul s'ar fi înaintat la Majestatea Sa pentru preagrațiunea întărire.

Nu ne putem închipui nici o împregiurare care ar putea împedea întărirea alegerii, ci trăgânarea o atribuim numai stărilor anormale provocate de obstrucțiunea parlamentară.

Indeplinirea postului vacant de metropolit și arhiepiscop al nostru însă, nu aparține acelor chestiuni, cari numai după complanarea conflictului dintre guvern și opoziție se vor putea rezolvi.

Deci suntem în drept a cere, ca să nu suferă și biserica noastră pentru încercături de guvernament, cu cari ea nimic nu are nici în clin nici în mână, ci să ni-se facă posibil în cel mai scurt timp, ca să instalăm pe Metropolitul și arhiepiscopul nostru.

Starea poporului.

În zilele trecute am cetit o ordinațiune a ministrului de culte și instrucțiune publică, care de astădată se îndreptă asupra poporului, și are în vedere delăturarea unui neajuns, asupra căruia până acuma numai sporadic s'a cugetat lumea.

Este vorba de ordinațiunea trimisă autorităților bisericesci spre a se constata în școlile medii și în cele din sistemul școlilor populare, elevii cu defecte la vorbire.

Intențiunea domnului ministru este să lucreze mai cu sistem, mai intensiv pentru sanarea acestui defect în sinul poporului.

Am accentuat, că sporadice guvernul țerei s'a îngrijit și până acuma de a ajuta poporului și în direcțiunea acăsta, anume ici-colea a arangiat cursuri benevole, în cari învățători anume pregătiți instruuau pe elevii cu defecte la vorbire.

Ministrul de culte a dispus culegerea de date din toate școlile. Adunate odată datele statistice se va pute cunósce numărul nefericiților cu defecte la vorbire, și se vor pute lua măsuri mai sistematice pentru combaterea și sanarea acestui neajuns.

Cu plăcere vom accentua și acuma, că măsurile mai nouă ale ministrului de culte, ținesc la delăturarea unui neajuns, care a apăsât deopotrivă asupra tuturor popórelor din statul nostru, și eventualele binefaceri se vor revărsa asupra tuturor popórelor fără deosebire de naționalitate și confesiune.

Este un act al umanității de a ajuta nenorociților, cari dela natură s'au născut cu defecte, și când guvernul își îndreptă atențiunea asupra masei poporului, ca în sinul aceleia să facă binele, datori suntem să dăm espreșiune bucuriei noastre pentru asemenea măsuri luate în interesul bine-lui comun.

Bucuria noastră și manifestarea ei în forma acăsta se va părea ca un ce paradox în ochii multora.

Guvernul este părintele tuturor popórelor din patria noastră; guvernul dispune de mijlocele țerei, și la aceste mijloce toate popórele contribue; guvernul nu este numai pentru binele unei națiuni, sau al unei rasse. Urmeză deci ca din bunătățile comune, asemenea binefaceri să se reverse asupra tuturor popórelor.

Așa este în teorie, așa este enunțiat și în legile patriei nostre, dară în practică nu așa s'a întâmplat, și nu

asa se întâmplă, și nu mai ales în resortul instrucțiunei publice.

Sarcinile totdeauna ni-au fost comune, binefaceri înse au fost distribuite după cum au dictat interesele curentului din statul nostru.

Și aceste interese, din guvernul nostru au făcut mamă mașteră, noi am fost copiii cei mașteri, nouă ni s'a arătat numai varga, și dacă din când în când ni se arăta blidul cu linte, acela era blidul lui Isav din biblie, pentru care ni se cerea jertfă prea mare, lăpădarea de legea noastră, lăpădarea de limba noastră.

Am fost siliți deci ca fii mașteri să căutăm a ne ajuta din al nostru, a susține institute de cultură și învățatură din ale noastre proprii, dară și avisați numai la ale noastre am fost pururea vecsați și ținuti ca să emulăm și în cele interne și în cele externe ale școlii cu școlile pe cari în cóscele școlilor noastre statul le susține din vistieria comună a tuturor.

De aici se esplică deci bucuria noastră, când vedem că se adună datele statistice pentru o instituțiune de caracter pur umanitar.

Ne legănăm în speranța, că se va lua în planul pentru instrucțiunea publică ca obiect obligat, instruirea elevilor cu defectul în vorbire, și se va crea cu timpul posibilitatea de a se lucra pentru delăturarea acestui neajuns la toate școlile din patria noastră, ca măsurile umanitare să se estindă asupra tuturor.

Dea Dumnezeu ca așa să fie!

Intru-cât va fi adevărat? Lui „P. N.” i-se scrie din Blaj, că între episcopul Szabó dela Gherla și elementele „ultraiste” din Blaj, a izbucnit o încăerare, pe chestia *introducerii liturgiei maghiare!* Episcopul Szabó ar fi pornit atacul asupra Blăjenilor pentru pășirea acestora, prin „Unirea”, contra liturgiei maghiare. Spune că de altfel atacurile mici ale Blăjenilor (contra liturgiei maghiare) n'au disgustat de loc pe patrioticul episcop, ci îl îndemnă mai vârtos la

FOIȚA.

Rochia de indiană.

de
Matilda Alanic.

I.

Bunica stă pe fotoliu lângă ferăstră. Și-a pus ochelarii și cu nisce fórteci subțiri descóse o fustă veche. Impregiurul ei trei capete blonde stau plecate pe nisce broderii.

E tăcere desevîrșită.

„Cra-cra-cra” dăce fórtecele; „Tic-tic-tic” îndrugă fórtecele; și par'că ar fi un cântec de greere care însoțesce visele fetelor și ale bētrânei.

Da!... Bunica visază... Omul visază la ori-ce vîrstă... Dór' că visările tinerilor sbóră cătră viitor, pe când ale bētrânilor se duc cătră trecut... Bunica oftază câte-odată și în același timp zimbesc. Intre ochii ei și stofa pe care o descóse, se desfășoră ceva pe care numai ea îl vede.

— La ce te mai obosesci? dăce Maria, cea mai mare dintre cele trei surori; la ce nu lași să descóse servitórea? uite te-ai roșit de ostentă.

— Lasă că știu eu cum descóse Justina; îmi strică tot și aruncă bucăți întregi. Mie 'mi-ar trebui resturile...

— Dar ce vrei să faci cu vechitura aia, că s'a destrămat de tot? întrebă Ana.

— Ce, bunico, te-ai apucat de economii acum? dăce Lia.

Și începură să rîdă tóte.

— O să rog pe Maria să ia un petic din ea și să-mi îmbrace pernița dela fotoliu, dăce liniștită bētrâna.
— Cu stofa asta de indiană vechie?... Lasă că-ți brodez eu una frumósă pe catifea...

— Ba nu drăguță, căci țiu eu să-mi fac dintr'ensa... Când ajunge omul la vîrsta mea, se légă mai mult de lucrurile în care se oglindește trecutul... Și adică de ce nu v'ası spunc ce s'a întâmplat în ziua când 'mi-am pus întéiu rochia asta lila?... Acum sunteți destul de mari și puteți pricepe ce preț pot avea unele lucruri vechi.

Ce șiret zimbesc bunica!...

Frunțile albe ale fetelor se împurpurară ușor.

II

Și bunica începu:

Aflați că din indiană asta îmi făcusem eu singură, cu mâna mea—căci nu prea eram bogăți—o rochie pentru nunta vărului Filip.

Mă gândeam să fiu și eu mai frumósică, și să îmbrăcasem după moda de atunci,

care astăzi v'ar face să rîdeți grozav. Mă pieptenasem cu tample de te puteai oglinzi în ele; și, încântată de mine, mă urcai sus pe capră lângă vizitiul diligenței, căci nunta se făcea la țară; tata și mama nu mergeau, dar însărcinasără pe vizitiu—un cunoscut—să îngrijască de mine.

Plecarăm.

Era să fim vr'o două sute la nunta, și avea să fie chef mare; eram să dau acolo de o mulțime de unchi, de mătuși, de veri și verișóre și de o sumă de cunoscuți. Dar eu mă gândeam la cel cu care era să dantez.

Tușa Elena îmi spusese că era arendaș, și în același timp băiatul cel mai frumos de pe lume, dar cine era, nu vruse să-mi spuie cu nici un preț.

Până una alta rîdeam cu vizitiul, care era om bētrân dar cu haz. Alături de mine tot pe capră, căci eram trei pe capra diligenței care era mare, sta un ursoi de om de nu dăcea o vorbă.

La un loc, pe când caii coboreau repede o vale și eu respiram cu poftă vântul rece care îmi biciuia obrazul, ne pomenim că dă peste noi o căruță care venea în gónă de pe drumul lăturaș.

Ne și răsturnarăm. Noroc pe mine că ursoiul de alături ajunsese la pământ ina-

intea mea, iar eu eram peste el ca pe o saltea.

— Ești rănită d-ră? mă întrebă el.

Nu mi se întâmplase nimic; numai rochia mea lila pătimise rău, ca și hainele lui cafenii.

— Ce o să dăce dăntitorul meu cel frumos când m'a vedea așa? cugetai eu căutând să-mi curăț rochia.

În jurul nostru era gălăgie mare, căci se rupsesse osia și diligența nu putea merge înainte.

O mai fi mult până la Thoringne? întrebă vecinul meu pe vizitiu.

Acesta își vedea de cai. Îi răspunsei eu că mai putea fi vre-un ceas.

— Mulțumesc d-ră, dăce tinărul; dacă voi merge repede, ajung la vreme.

Își rîlică pălăria cătră mine și se depărtă. Eu pornii în urma lui, îl urmării fără să bănuiesc el. Nu îndrăznii să-i dăce să mă însoțescă, cu tóte că mergeam în același loc și cu tóte că îmi era frică singură pe câmp.

El mergea repede; curînd îl pierdui din vedere; dar mă pomenii că îl ajung la o răspîntie în mijlocul căreia sta nedumerit.

Când mă veđu, zimbi. Drept să spui, n'am veđut nici odată zimbet mai bun și mai sincer...

muncă, spriginind puternic mișcarea pentru introducerea liturghiei maghiare în biserica gr.-cat.

„Ioan Szabó, următorul „P. N.“, și până acum are mari merite pe terenul maghiarizării, căci el e acela, care a maghiarizat cu desăvârșire pedagogul din Gherla, care înainte de el era un cuib de daco-românism. Al lui și a lui Ciocan merit e, că și gimnaziul din Năsăud, din diecesa sa, s'a maghiarizat că totul“.

Și speră că și cu introducerea liturghiei maghiare în bis. gr.-cat. are s'o scotă păriutele Szabó la mare ispravă în cercul seu de influență.

Ce pôte fi adevărat într'asta?

„Unirea“ ar fi datore a da o deslușire, chestia fiind foarte importantă.

Reforma legii de creditate. În Comisia de redactare a legii civile generale, s'a desbătut, sub președinția ministrului de justiție Erdélyi, între altele și următoarele întrebări *asupra eredității copiilor nelegitimi*: că anume nașterea nelegitimă întrucât se formează înrudire cu părinții și rudele acestora?

Comisia a convenit într-o stabilă principiu, că copilul nelegitim se socotește ca față de mamă-sa și de rudele acesteia, *intocmai în aceeași măsură înrudit, ca și copiii legitimi*. Cu tatăl seu natural (nelegitim) însă, și cu rudele acestuia, se nu formează nici un grad de nemotenie.

Dacă însă tatăl va recunoște însuși pe fiul seu bastard, apoi acesta în anumite cazuri pôte dobândi și drept legal la moștenire.

Întrebăm, unde este în acest proiect, ce ca mâne o se-l vedem lege, scopul moralizator al legii, când ori-care fiu bastard e pus în egale drepturi de moștenire după mama-sa, cu alți fii legiuți din aceeași familie?

Repede mergem spre prăpastie.

Naționalitățile și conferența de desarmare. Diarul triestin „Piccolo“ primește din Praga știrea telegrafică, că trei redactori cebi vor înainta Țarului o rugare comună, ca să facă posibil, ca la conferența de desarmare, *naționalitățile austro-ungare să fie fiecare separat reprezentată prin câte un delegat*, căci, țin în motivare, scopul conferenței nu e numai egalarea controverselor dintre state, ci și a frecărilor dintre naționalități. Iar scopul acesta în Austro-Ungaria numai așa se pôte ajunge, dacă fiecare naționalitate va fi reprezentată în conferență prin bărbatul seu de încredere.

Pausă în obstrucție. Ați Joi în 9 Febr. parlamentul ungar va fi amânat pe timp de o săptămână. Bieții notari ai parlamentului, singurii „oratori“ de 4 săptămâni încôce, vor mai resufla și ei nițel.

— M'am pierdut ca Ovreei în pustiu, dară nu știu pe care din este patru drumuri să apuc.

— Hai să-ți fiu eu călăuză, răspunsei eu cu veselie; nu te duci la Thoringne?

— Ba da, mă duc la nunta lui Filip Barton.

— Și eu tot acolo merg!

— Ce fericită întâmplare! Ișe el părând încântat.

— Dar pentru mine! răspunsei eu. Căci drept să-ți soui, îmi era cam frică.

— Cât vei fi cu mine, să nu-ți fie frică de nimic, d-șoră.

Și ce e drept, acum mă simțeam în siguranță căci eram plină de încredere în tovarășul meu de drum.

Incepurăm să vorbim ca să mă scurtăm din cale. Sorele de Aprilie ridea printre crăci; peste tot străluciau flori, și mierlele fluerau pe capete. Eu mă făceam grozavă, căci vedusem că tovarășul meu era cam sfios. De odată dintr'un pustiu de norișor, porni o ploie repede. El nu avea umbrelă. Îmi dădu brațul, și eu îi dădu jumătate din umbreluța mea verde.

— Asta ne lipsește! Țisei eu, feri de biata rochia asta!... Ce o să Țică dăntuitorul meu când m'o vedea în așa hal? Am auzit că e cel mai frumos băiat dela nunta.

— Dar eu ce mă fac cu hainele mototolite

Revistă Bisericească.

De-ale congresului sârbesc.

După-ce petițiile înaintate de conferența deputaților din congresul naț. bis. sârbesc, cătră M. Sa în cauza amânării congresului, au fost retrimise fără nici o observare pe tenților, — baronul Jivcovi a convocat pe 9 Febr. o nouă conferență la Zagrab. Se va raporta despre sôrtea petiției, rezultat al întrepunerii guvernului, și, se spune, au de gând să facă la Corónă o reprezentațiune nouă.

Din Bucovina.

Festivitățile din 17/29 Ianuarie.

— Scrisore specială a „Telegrafului Român“ — Cernăuți, la 3 Februarie n.

Țiua mult dorită de înțruga Bucovina românească a sosit, actul măreț al chirotonirei întru episcop a archimandritului și vicariului Dr. V. de Repta s'a săvârșit cu o pompă cum de secole încôci nu s'a mai vădut. Astăzi suntem în fericita poziție să ne mândrim cu aceea, că am asistat la vedut chirotonirea întru „episcop al Rădăuților“ a archimandritului Dr. Repta, de cari acte numai prin chirotove vechi se mai pôte ceti.

Titlul de „episcop al Rădăuților“ adevăc a apus deodată cu detrunchiarea Bucovinei de cătră Moldova. Ultimul episcop, care a purtat gloriosul titlu „de Rădăuți“, a fost Dositeiu Herescul. Dela 1789 încôci, de când episcopia Rădăuților a fost transpusă la Cernăuți, Dr. V. de Repta este primul, care are fericirea să pörte titlul „de Rădăuți“ — episcopia urzită la 1402 de *Alexandru cel bun*, Domnul Moldovei.

În aceste zile, când în această țară binecuvântată de D-șeu, nemernicii venetici din tôte părțile ne impresoră, când prin mijloce mârșave și pe căi ascunse caută să nădușcă ori-ce scânteie de conștiință națională a Românilor bășinaș, a vechiului Moldovan, Ție, în aceste zile momentul festiv al reinvierii titlului de „episcop de Rădăuți“, ne transpune în vremuri pline de glorie și triumfuri, vremuri de adevărată pietate, când credinciosul popor moldovenesc începând cu casele domnitoare până la cel din urmă țeran, era entusiasmă pentru așcămintele sale bisericesti, ear adorarea lui Dumneșeu o ținea de basa desvoltării sale pe tôte terenurile.

Astfel să nu ne mirăm, dacă domnitorii înainte de luptă implorau ajutorul divin, iar după învingere ridicau mărețe temple. Monumentalele mănăstiri din țerișora noastră, sunt documente scumpe despre *eolavia poporului român moldovenesc*.

Timpurile acele pline de pietate au trecut însă, și aducerea aminte de biserică-mamă este privată ca un ce extraordinar, ba astăzi mulți tratăză cu confesiunea ca cu sumanul, pe care-l întore după cum bate vântul!

și pătate?... căci și mie mi s'a spus că o să joc cu cea mai frumoasă fată.

— Și rideaam amândoi din inimă.

Ploua într'una, astfel încât, când ajunserăm în fața casei lui Filip, eram tot la braț sub umbreluța.

— Uite!... Uite! strigă Eilip care ne întimpină.

Și la ureche îmi șopti încet:

— Ei, îți place dăntuitorul?

Făcusem drumul toamai cu băiatul cel mai frumos, pe care mi-l hotărâseră ca dăntuitor!

Spun drept că mi-a plăcut mult; și când am plecat dela nunta am făcut drumul iar împreună; ba încă după aceea am făcut noi amândoi și alt drum mai lung: drumul vieții!...

III.

Bunica tăcu puțin și apoi Țise:

— Acum înțelegi de ce 'mi-e așa de scumpă rochia de indiană?... „Ce vremuri bune erau odinioară!“ Așa o să Țiceți și voi peste vre-o cincideci de ani încolo.

— Și eu cred dragă bunică, că vremea cea mai frumoasă e vremea când iabești... Adevăc așa am auzit; eu nu știu, Țise Maria roșidu-se.

Și bunica zimbă.

Trad. de Dumitru Stăncescu.

Da, acele timpuri îmi inspiră respect față de străbunii nostri, cari religiunea o țineau mai pe sus de ori-ce; și mai bucuos sufereau torturile cele mai cumplite, ba și mörtea de martir, decât să-și părăsescă biserică, iar astăzi mă umplu de scârbă gândindumă la acei slabi deținger, cari se lasă ademeniți de cuvintele unor pigmei de papistași, crescuți între zidurile *iesuitice*, a căror lozincă este: *vênarea până și pe căile cele mai neoste, după suflute ortodoxe...*

Dar să revenim asupra descrierii actului de chirotonire din chestiune.

Sâmbătă în 16/28 la 3 ore s'a ținut în capela metropolitană din palatul arhiepiscopal, vecernia cea mică, celebrată de archimandritul *Calinescu*, luând parte I. P. S. Sa Metropolitul *Arcadie* și P. S. Sa Episcopul de Zara *Nicodim* precum și candidatul *Repta*.

O multime de preoți și mireni au asistat la vecernie, încât capela a fost eminentă plină.

Sara la 7 $\frac{1}{2}$ ore s'a ținut în biserica catedrală vecernia cea mare cu priveghiere, celebrată de Dr. Repta, asistat de 6 preoți și 2 diaconi.

Măneși, Duminecă, la orele 9 dimineță s'a celebrat liturgia de ambii episcopi și de candidatul Dr. Repta, asistați de archimandriții *Calinescu* și *Stefanelli*, protosineclul sârbese *Calic*, ingumenul *Cozub* și de părinții D. Bejan, Eus. Popovici, Dracinschi, Hacman, Iliuț, G. Bejan Dan, Ilasievici și de diaconii M. Ursulean, D. Ursulean, Boca și Cilievici.

Biserica a fost în înțelesul strict al cuvântului ticsită de un public ales, ear restul care n'a putut încape în biserică a stat afară în curtea bisericeii. Nu esagerez, dacă afirm că la acest act însemnat au luat parte cel puțin 8000 de persoane.

Îndată la începutul liturghiei a depus candidatul de episcop mărturisirea prescrisă, iar după cântarea „Căți în Christos“, a urmat chirotonirea, după-care a ținut Episcopul Repta o cuvântare arătând însemnătatea bisericeii precum și folosele ce le aduce ea omenimii. La finea liturghiei s'a făcut instalarea.

În decursul întregii liturghii a executat cântările soc. română de cântare „Armonia“, care a constat din 80 membri. Societatea această face onore zelosului ei president V. Morariu, carele a știut să facă, ca „Armonia“ să ocupe astăzi locul cel dintâiu între tôte societățile de cântare existente din țară. Pe lângă „Armonia“ a mai cântat și corul teologilor.

După împărțirea anaforiei P. S. Sa Episcopul Repta a fost condus între strigăte de „trăiască“ și cântarea „Eis polla eti“... în curtea bisericeii, unde urcând o trăsură de gală trasă de 4 cai albi, s'a făcut nevădut printre mulțimea imensă.

La Reședință a primit noul episcop o mulțime de deputațiuni cari l'au felicitat. O deputațiune de 60 țerani voinici din districtul Rădăuților au adus Episcopului lor doi colaci urieși de câte 50 chilogr., și sare, precum și o cruce de colac.

La orele 3 d. m. P. S. Sa a ocupat loc la masă în mijlocul țeranilor-deputați, și a luat prânțul.

Sara a fost la I. P. S. Sa dl. Metropolit un dîneun constătător din 144 persoane, iar mâneși sara la P. S. Sa Repta, unde au luat parte 200 persoane.

Episcopul Milas a plecat din Cernăuți în 1 Februarie n. și anume la Viena, unde va petrece câte-va zile probașil să confere în chestia despărțirii bisericești a Rușilor de Români. Se vorbește că Episcopul Milas ar fi promis tot sucursul seu într-o realizarea dorinței Rușilor, și anume în favorul lor.

C.

Societate bolnavă.

„Bud. Hirl“. de Luni are în frunte, sub titlul de mai sus, un articol, în care se scapă să spună iarăși cam multe adevăruri despre stările de lucruri din patria noastră. Cele mai multe părți ale articolului privesc exclusiv pe societatea maghiară, zugrăvind a ei generală decădere, atât morală cât și materială.

„Ce'i lipsește ore poporului? Cu înțrebarea această, Ție „B. H.“, nu-și sparge capul nici guvernul, nici dieta, nici partidele, nici nimenea dintre aceia, cari fac politica mare și crisa!

E drept că parlamentul și acum (în timpul crizei și obstrucției) este expresiunea națiunii (înțelegă a „națiunii politice“, adevăc a obștei locuitorilor țerii), și dacă într'atâta e ați de destrămat, asta arată numai, că națiunea însăși în ce stare tristă se află!

Virtuțile politice, patriotismul, desintresarea, credința în principii, curajul bărbătesc, stima față de legi, și însușețirea pentru binele comun, se pot găsi numai în măsură tot așa de mică în parlament ca și în țară, fără deosebire de clase sociale, pentru aceea, pentru-că a încetat a mai exista temelul virtuților, independența materială.

Scufundarea generală în datoriile așa de mare, că proprietățile nobililor ca și proprietățile țărănești, abia mai pot suporta datoriile întabulate sau cambiale, la cari se mai adaugă dările exorbitant de mari de stat și comunale, sarcinile locale și vicinale, și alte cheltueli!

Familie astfel atacate în existența lor, nu mult se mai preocupă de grijile patriei, și dacă totuși mai „politisează“, mulți o fac numai pentru-ca prin asta se câștigate dela stat ceva ajutor, în schimbul căruia își vënd conștiința, (înțelegă aci pe întregile legiune de slujbași publici, dela țispani până la servitorii dela cancelarii...) sau apoi alții urăsc, statul, dela care bine nu pot aștepta, dar care îi jăfuește și apasă, (înțelegă aci pe înțruga mulțime care nu are „grația“, care nu află „bunăvoința“, statului...).

Poftim și aplică-o asta la camera deputaților. Scufundarea în datorii a luat independența multora dintre deputați, pe mulți-i-a chiar isgonit din viața noastră publică, și sunt tôte mulți deputați, căroră mandatul le e neîncungurat de lipsă pentru plata împreună cu el, altorale e ocașie bună de a-și face rënd de o poziție mai bună, cu speranța că döră așa se vor scăpa mai ușor de creditori!

Pôte-se aștepta dela un astfel de parlament apărarea energică a drepturilor publice, a intereselor țerii și a libertății?

Dar și mai mare e necazul de vom pași nițel în laturi și vom privi împrejur. De ce nu „reagăză“ națiunea? întrebă politiciii. Pentru-că ea (obștea poporelor) zace bolnavă, și nu se birue pe sine! Lăsând la o parte pe magnații cu averi încredințate, câți domni de pământ încolo mai sunt în Ungaria într'o așa stare, ca să pôte jertfi pentru binele comun, sau care să cutureze a sări față cu puterea statului? În cercuri pretinești își spun părerea, dar se ferește fiecare a se prinde cu autoritățile, căci îi e cörda de gât, și de vor trage (autoritățile) de ea, se încăli...

Peste 20 de ani n'o să se mai pôte afla proprietar de pământ pe pământul străvechiu nemeșesc moștenit; fiii nemeșilor bancrotași se veștezesc în săracie cu diplomă, prin slujbele oficiilor.

Dar încă prostimea (țărănimea)? Abstrăgând dör' de economiile orașelor de pe pustă, încolo restrînsă prin usură și clase, țărănimea abia mai e în stare a trăi din cultivarea pământului seu.

S'a născut un nou soi de iobăgie: cel al caselor de păstrare din provință și a capitaliștilor din comune, încât omenii în propriile case sunt mai mult chirieși (arândatori) decât proprietari! Și acesteia apoi sunt — „alegătorii“! Aceștea le e dat „esercitiul drepturilor politice“, în cadrul unui *cens stabilit volnic de autorități*.

Și acestia se-ți apere independența patriei, drepturile și viitorul ei?

Aș! ei se bucură dacă pot căpăta 10 florinți pentru votul lor, și afară de aceea, că mai pot petrece pe nimic o țiori două. Dör' și așa tot atâta le e lor cine va fi deputat, căci notariul și solgăbirul și darea tot nu se schimbă!

Urmăză apoi cetățenii *ex-lex*, cei care n'au nici un drept în stat, dar de trăit trebuie să trăiască, să plătescă, să slugăscă și să se supună, că de unde nu, îi ececuiează și-i

închid, iar de fac larmă mare, le dau glonțe în cap! (Aici evident autorul articolului se gândește, deși n'o spune, la noi nenorocitele popore nemaghiare... și ce frumos tablou face despre viața noastră în acest iubit stat! L'am putea pune în ramă.)

În lipsa industriei, în timpul acesta de decădere economică, și în lungul timp de nelucrare al iernii, aceste milioane de desmoșteniți se rîgă numai pentru pâine, nu și pentru patrie! Inundăză orașele și căile ferate ca servitori și ca dileri, și cu grămada emigrăză în țeri streine.

Cui îi merge dară bine în Ungaria? Acelora care pot smulge din budgetul cel de cinci-sute-de-milione, sau cari impart banii și puterea: guvernului și întreprinșitorilor!

Mai e dară mirare, că toate existențele bolnave se îmbulzesc în Budapesta la ministerii și la directorii de bănci, în provincie la fișpani și la cei pe o cordă cu ei sunători?

Aceștia impart mandatele, distincțiile și oficiile mari și mici.

A sări față cu această putere, în națiunea ungară nu este forță!

Am ajuns dară, după o domnie de preste 30 de ani a „liberalismului“, ca să poți face acest tablou al stărilor de lucruri din țară, presintând toate straturile sociale, de sus până jos, și întrăgă uriașă rețea țesută din fire de fer (numită „guvernare“ și „administrație“), în care e învăluită această societate, în colorile acestea triste! Și cine ar putea dice că tabloul e exagerat? De loc! Póte nici nu pune tótă „farba“ ce ar putea fi pusă.

Noi popórele nemaghiare însé putem avea o mângăiere: că întrăgă această degenerare, nu pe noi ne atinge și nu în sinul nostru se întâmplă, ci în a celor îmbătați de beutura puterii, iar pe urma acestei decăderi a lor, să avem nădejde că va răsări altă stare de lucruri, în care și noi, ce-i ce în acest timp lucrăm numai să ne întărim și ne ferim ca să nu fim atinși de aceleași bóle descompunetőre, — vom fi chemați la alt rol, la altă viață, decât cea care ađi ne e dată!

Revistă Externă

Luptă la Manilla.

Agenției-Reuter i-se telegrafiază din Manilla, că la 4 Februarie n. sara pe la órele 10, Filipinienii au atacat Manilla.

Americanii au răspuns cu un foc viu și la urmă au luat ei ofensiva, urmărind pe răsculați. Trupele indigene (de nemulțumiți) au fost gonite din pozițiile lor, și americanii au prins pe mai mulți dintre aceia, luându-le și câteva tunuri. Americanii au avut 20 de morți și 125 răniți din sângerósa ciocnire, iar numărul celor căduți la răsculați, e 2000 morți, 3500 răniți și 5000 prinsonieri.

DIN BRAȘOV

Ședința publică a societăților de lectură a studenților dela gimnasiul nostru superior din Brașov și a celor dela școala comercială, după cum raportéză „Gazeta“, a reușit din tóte punctele de vedere bine.

Totdeauna ne face o deosebită plăcere a lua parte la ședințele publice ale tinerimei noastre dela școalele medii române din loc, dice „G“, și se vede că întrăgă societatea noastră brașóvenă, fără deosebire, se simte în aceeași măsură atrasă de aceste ședințe, cari ne dau așa dicend oglinda progreselor, ce le face tinerimea noastră în literatura română, precum și în arta declamatorică și musicală.

La ședința publică de Daminecă, ținută în marea sală a gimnasiunii, s'a dovedit interesul viu, cu care urmăreșe publicul aceste progrese, printr'o participare foarte viuă și număróasă a lui, reprezentând cât se póte de bine ambele sexe și tóte etățile. Galeria, ca de obicei, era în-

țesată de tinerime școlară setóasă de a vedea cum se disting frații și colegii din clasele superioare.

Programa, compusă din 10 puncte, a fost destul de variată. Ea s'a introdus printr'un cuvânt de deschidere al președintelui societății dela gimnasiu, dl profesor N. Puican, în care acesta a desfășurat frumosul scop, ce-l urmăreșe societățile de lectură „Ioan Popasu“ ale tinerilor dela gimnasiul și dela școala comercială superioară din loc, precum și însemnătatea ședințelor publice, ce le țin.

Cu disertațiuni s'au produs doi studenți: G. Bărescu, stud. de cl. III comercială, cu un tractat asupra mijlócelor, prin cari își póte asigura un popor mai bine esistența sa. Tinerul și-a pregătit cu multă diligență această témă, în sine foarte grea. Al doilea, studentul din cl. VIII gimn. Vlad Banciu cu disertația despre musica românească, un studiu frumos.

Ambele disertațiuni, dar mai ales cea din urmă, au fost viu aplaudate.

Două declamațiuni bine reușite au fost întrefesute: Studentul de cl. VI gimnasială N. Danie lo pol declamând poesia „La icónă“ de A. Vlăhută, iar tinerul din cl. III comercială N. Crăciun anecdota lui Speranță „Țiganul la vênat“ — foarte reușite.

Corurile de bărbai esecutate de coriștii societăților tinerimei și conduse de profesorul de musică, dl T. Popovici, au fost în tóte privințele bine reușite, precise, puternice și au binemeritat aplauzele vii și dese, cu cari au fost întimpinate.

La punct 6 s'a produs cu violina solo studentul I. Cl. Iuga, esecutând o romanță compusă de el însuși și acompaniată de orchestra studenților. Romanța a plăcut mult și a trebuit să fie repetată.

Tinerii studenți s'au produs și cu orchestra lor, care prin cele două piese „Marșul lui Caprivi“ de Teich și marșul „Hora Sinaei“ de Mazalic și-a susținut reputațiunea ce și-a câștigat-o din ședințele publice de mai înainte. Măestrul Krause merită tótă lauda pentru bună instrucțiune, ce a dat-o acestei orchestre.

N'a lipsit nici rezultatul așa dis practic, material, căci pre-cum ni-se asigură, din contribuiri binevoitoare făcute cu această ocaziune, ese un venit curat de vre-o 130 fl. care se împarte în două: jumătate rămânând în folosul societăților tinerimei, iar cealaltă jumătate fiind destinată pentru fondul mesei studenților.

NOUTĂȚI

Alegere de deputat în Cluj. Al doilea cerc electoral din Cluj fiind vacant, alegătorii au rugat pe Dionisu Pazmandy să primescă a candida. Pazmandy, voiajeurul european, a primit, și ăilele astea merge la Cluj în societatea mai multor deputați opoziționali, spre a-și ținea vorbirea-program.

Durerosul „rēmas-bun“ al princesei bulgare, dela ai sei. E mișcătore descrierea ultimelor momente, înainte de morțe, a repositatei principese bulgare.

Medicii constatașeră că și plumănilor bolnavei sunt atacate, și fi spususeră sincer principelui, că ori-ce speranță e perdută. Deprimarea la palat era mare. Dar și principesa însași era în curat cu situația, de aceea ea, în deplină conștiință, a cerut ca să i-se aducă fiii la pat. O scenă dureróasă a fost care s'a petrecut după venirea fiilor. Sermana mamă, și-a luat ultimul rēmas bun dela ei și dela soțul seu. Intâi a grăit privindu-și soțul cu ochii în lacrimi:

— Eu mor, dar sufletul meu rămâne pe veci cu tine, și și din ceriuri voiu priveghia asupra sorții tale și a fiilor nostri.

Iar întâiului seu născut, lui Boris, i-a đis:

— Dacă îți va sosi odată vremea ca să domnești, să-ți dai tóte silințele, ca să fii un domnitor de model.

Apoi și-a îmbrățișat soțul și l'a sărutat, iar el între hohote de plâns a sărutat-o pe față și pe mână de multe ori. Apoi muribunda și-a îmbrățișat și sărutat, plângend, pe fie-care din fii, cari au fost îndată după asta conduși din această odaie a durerii.

Nu peste mult bolnava și-a perdut conștiința, și zăcend liniștită, și-a dat ultima

resufare, în vreme ce principele Ferdinand, îngenunchiat lângă patul ei, se ruga și plângea pentru dēnsa.

Reprezentățiunile Agatheii Bărescu s'au început, pe scena teatrului orașenesc din Sibiu, mâne, Vineri în 10 Febr. n. sara, cu tragedia în 5 acte „Sappho“ de Grillparzer. Inceputul la 7 sara.

Charge de onóre, cu glonț de tun! O spaimă gróznică s'a produs Luni în 6 Febr. la înmormântarea Generalului Richard Gelich în Pesta. Ajuși cu conductul pe „Câmpul sângelui“ lângă Pesta, s'au oprit să dea miliția șargele de onóre peste sicriul răposatului. Infanteria a descărcat trei șarge. Aveau să urmeze alte trei trase de tunuri. La prima tragere din tunuri însă, dintr'un tun a sburat fluierând fioros un glonț aspru! A fost o spaimă de nedescris. Norocul că nu era ómeni în calea lui nici la depărtare. Altfel trăgea o fioróasă brazdă nouă de morțe. S'au pornit cercetări. Se crede că glonțul a fost uitat în tun dela tragerile la țintă din tómnă.

Al doilea Dreyfuss? ăilele astea un oficer francez a fost arestat, pentru-că ar fi voit să servescă óra-cărei puteri streine niște detalii, deși nefinsemnate, din planurile de apărare militară a patriei. Arestarea lui s'a făcut din întâmplare. De curēnd, un curier postal a cădut de pe o punte în riul Chiers. Apa ștergēnd câteva adrese de pe scisori, acestea au fost deschise în fața autorităților competente pentru a afla numele trimitătorilor spre a-i vesti despre sórtea scrisorilor lor. S'a găsit o scrisóre unde se spunea:

„Veți primi în curēnd planul privityor la forturile mici și fotografiile a doi ofișeri. Răspundeți poste restante, Paris“.

Ancheta a arētat că autorul acestei scrisori este un locotenent de infanterie din al 20-lea corp de armată, pus acum 2 ani în pensie. La perchișiția ce i-s'a făcut, el a declarat că se numește Durand, reprezentant de comerț. A fost închis, și în 5 Febr. n. i-s'a luat primul interogatoriu.

Petreceri: În Șeica-mare se arangiază la 12 Febr. n. o petrecere cu dans, din venitul căreia se vor provedea copii s'era cide școlă, cu cărți.

— **Reuniunea meseriașilor din Seliste** arangiază în 30 Ian. v. producție teatrală împreună cu joc, în sala școlii. Se va cânta, declama și preda comedia „Intocmai“.

— **Corpul inv. din Tilișca** arangiază în 2/14 Febr. producție școlară, în favorul fondului școlar. Cântări și declamațiuni de elevii școlii, apoi predarea scenei militare „Rănitul dela Grivița“ de școlari, și a pēsei „Harția Rezeșul“ de corpul învățătoresc.

Sfortările Papei. De curēnd să dase vestea, că Papa a primit și el „invitare“ la conferența de desarmare inițiată de Țar, deci e recunoscut și acum ca monarch, ca „putere“ în șirul celorlalte puteri reale europene. Din Berlin însă se telegrafiază mai nou (cu data 7 Febr.) că Vaticanului s'a trimis ce-i drept circulara contelui Muraviev, dar asta nu e încă invitare, iar invitare faptică Papei nu i-s'a trimis. La cererea cardinalului Rampola, s'au făcut, ce-i drept, pași la curtea rusescă să invite și pe papa, dar pașii acestia n'au avut până acum nici un succes!

„Első Hazai Takarékpénztár“, marea societate pe acții, și-a ținut în 5 Febr. adunarea generală pentru anul 1898. Raportul general a constat că aparățiile nefavorabile economice ce s'au ivit în decursul anului 1898, au influențat în mod păgubitor și asupra dezvoltării pe care altfel ar fi avut-o puternicul institut. Circulația anuală a fost de 2601 milioane fl., care presintă o mică scădere față de anul trecut. Profitul curat a fost de 2.535.122 fl. Adunarea generală a hotărât, ca din acest profit, să dea acționarilor, după fie-care acție (à 1000 fl.) câte 400 fl.

Înșelători originali. Intr'una din ăilele trecute, o femeie s'era cide din Pojon, a căcut jertfă unei înșelătorii de tot originale. O străină a venit la ea cu o fată, rugându-o să-i iee în cuartir și cost fata, că-i dá 30 fl. pe lună și în câteva ăile o să-i și plătescă înainte suma întrăgă pe 6 luni. Seraca s'a bucurat și a primit fata Mama fetei a mers apoi se cumpere câte ceva în oraș. Peste puțin s'a întors și a rugat.

pe gazda copilei, să-i dea 50 fl. împrumut că nu și-a luat bani de-ajuns la niște obiecte mai de preț ce cumpără. Ii capătă deodată cu banii de întreținere a fetei. Gazda a făcut ce-a putut și-a dat cei 50 fl. Femeea streină s'a dus. Ca mâne după amiază însă mai ia fata dacă ai de unde! Fata fugise și ea pe urmele „mamei“ sale hóte, și biata gazdă cercetând prin casă, a aflat că i-a mai „șters“ și 170 fl. ce avea acolo chiar gata să plătescă o datorie, și niște inele și un orologiu și alte aurituri. A făcut îndată arătare la poliție, dar de unde să le mai dea de urmă!

Mersul crizei.

În 7 Febr. sara s'a ținut în Pesta o conferență, în care Bánffy a arētat, că dela ultima conferență situația politică nu s'a schimbat într'u nimic. A spus mai departe că guvernul consideră drept o condiție sine qua non, modificarea regulamentului Casei, ca pe viitor să devină imposibile obstrucțiunile.

A declarat că e gata a se retrage, dacă i-se vor vota încă cabinetului seu: legea recruțiilor, budget definitiv până la 1 Maiu, și pact definitiv până la tómnă.

Mai nou în tótă comedia e: că M. Sa Monarchul a primit în 7 Februaru în audiență pe cardinalul-episcop Schlauch, despre care se dá cu socotéla, că tot în cauza crizei a fost primit.

I. Löser.

Istoria Agriculturii.

Traducțiune autorisată de

Un prietin al plugarilor.

(Urmare.)

Dintre tóte meseriile aceste, facerea orológelor era meseria cea mai bună și mai rentabilă pentru ei. Omul care a făcut aici mai întâiu orológe se numea Simon Dilger; el trăia ca strugar în Schollach în anul 1725. Fără instructor, din propria lui experiență, își câștigă meritul, că a inventat în Pădurea-négră facerea orológelor. Orológele cele vechi s'au perfecționat, acum se fac orológe cu pendulă, cu cuc, cu jocuri, și altele. Primul orologiu cu jocuri s'a făcut mai întâiu la anul 1768 în Simonswald.

c) Scriitorii acestui period.

Scrierile agronomice din periodul acesta se deosebesc prin experiența proprie a autorilor. Încă în timpul de astăzi se mai culeg (săminte de aur, cum le dice ei) sentințe din sciințele agronomice.

1. George Andrei Boreler „Școala de câmp“ 1666, 1683, 1699. Boreler era arhitect și inginer, începe dela curtea țeranului, vine la materialul de edificat, săparea fântânilor, agricultură, fēnațe, pădurit și cultura hemeiului, apoi vine la economia de vite, coptul (cócerea) pânei, bucătaria și medicina de casă.

2. Pe timpul prințului August de Saxonia s'a lucrat prin cancelarul Thumschirn o carte, care apărú numai la anul 1675 de Iugel, sub titlul „Oconomia“, acum a apărut de nou prin Gasparum Iugelium în Frankfurt și Lipsca.

Aici aflăm prețul cel adevărat al tuturor materiilor de gunoit. Marga a cărei valóre s'a aflat prin serul de pământ. Gunoierea cu mázăriche în Quendlinburgului, și drainagele ni-se aduc înainte; ba și cum să se lucre ogorul. Regule de aur despre cultura inului; deja de acum se scia că sēmēnța veche de in, rēsare mai bine și firele se fac mai mari. Mult fond se punea pe oierit, cartea acēsta o datorim Saxoniei, deși se află în ea și mijlóce în contra strigoilor, adecă pentru aceia, cari după credința lor lua laptele dela vaci și altele.

3. Scrierea bavarezului Johann Jacob Agricola: apărută în Nördlingen 1676 se estinde numai asupra agriculturii, și a plângerilor despre lipsa de servitori și servitóre.

(Va urma.)

[11] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în a doua parochie gr.-or. din Orăștie, protopresbiteratul Orăștiei, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post satorite în ședința comitetului parochial din 29 Ianuarie 1898, și aplacitate de forul mai înalt competent, fac: 420 fl. salariu, 120 fl. relut de cuartir, solvînd din cassa bisericeii în rate lunare antipaticive și 100 fl. venite stolari pentru funcțiunile săvîrșite în parochia a doua.

Informațiuni mai deapropo despre starea parochiei se pot primi dela comitetul parochial.

Concursele sunt a se adresa la comitetul parochial gr.-or. din Orăștie.

Orăștie, la 7 Decembre 1898 st. nou.

Simeon Vlad, Iosif de Orbonaș,
notar al com. par. preș. ad hoc.

În sensul §. 16 din regulamentul pentru parochii se publică.

Sibiu, din ședința senatului bis. ținută la 22 Decembre, 1898.

Consistoriul arhidiececesan,
Dr. **II. Pușcariu** m. p.
archim., vicariu arhiepiscopesc

Dr. **Elie Cristea** m. p.,
secretariu cons.

Ad. Nr. 5 prot.

[13] 2-3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de capelan pe lângă neputinciosul paroch din parochia de clasa a III-a Rădulești cu filia Stregonea, protopresbiteratul Dobrei, se publică concurs din nou cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Rom.“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din venitele parochiei, adică suma de 201 fl. 40 cr. val. a.

Reflectanții la acest post au să și așternă cererile concursuale instruite couform normelor în vigore, în terminul deschis, oficiului protopresbiterat subsemnat.

Dobra, 10 Ianuarie 1899.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. în înțelegere cu comitetul parochial concernent.

Iosif Morariu,
protopresbiter.

Nr. 35

[16] 1-3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de clasa a III-a, Hepria română, protopresbiteratul Albei-Iulie, se escrie prin această al 3-lea concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit anual de 250 fl.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicele de concurs subscrisului până la terminul sus indicat, și a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare, ca să fie cunoscuți din partea poporului, observându-se în privința această dispozițiunile cuprinse în § 18 din regulamentul pentru parochii.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al Albei-Iulie, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Alba-Iulia, 15 Ianuarie 1899.

Florian Rusan,
adm. protopresb.

Nr. 34

[12] 2-3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroch din parochia Cârna, tractul Albei-Iulie, se escrie prin această de nou concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post dau suma de 440 fl. 30 cr. cu proșpect de a se îmbunătăți.

Informațiuni mai detaiate se pot lua dela comitetul parochial din Cârna

și dela subscrisul oficiu protopresbiterat.

Petenții vor avé a-și subșterne suplicele de concurs în terminul prefipt la subscrisul oficiu protopresbiterat, în struite conform normelor în vigore.

Alba-Iulia, 13 Ianuarie 1899.

Oficiul protopresbiterat gr. ort. al tractului Albei-Iulie în conțelegere cu comitetul parochial.

Florian Rusan,
adm. prot.

Din Tipografia și librăria arhidiececesană, Sibiu, se pôte procura

Teoria Dramei

cu un tractat introductiv
despre frumos și artă,

de

Dr. Iosif Blaga,
profesor.

Prețul broș. fl. 1.80.

J. P S E R H O F E R**PILULE DE CURĂȚIREA SÂNGELUI**

numite mai nainte „PILULE UNIVERSALE“,

merită pe deplin numirea ultimă, pentru-că în faptă sunt foarte multe bôle, la cari și-au validat aceste pilule efectul lor cu adevărat escelent.

De multe decenii sunt lațite aceste pilule peste tot locul și puține familii se vor găsi, la cari să nu se afle măcar o mică cantitate din acest escelent mijloc de casă.

De mulți medici au fost și sunt recomandate aceste pilule ca mijloc de casă, mai ales contra a ori-ce bôlă provenită din **mistuire rea și constipație** (lipsă de scaun), precum: **conturbarea circulațiunii ferei, dureri de ficat, lăncețirea intestinelor, vânturi, congestiune de sânge** la creeri, **hemoroide** ș. a.

Prin însușirile lor de a curăți sângele au mai ales un elect admirabil la **lipsa de sânge** și bôlele ce rezultă din aceea, precum: **anemie, dureri de cap nervose** ș. a. m. d. Aceste pilule depurative vindecă pe lângă aceea așa de domol, încât nu causéză nici cele mai ușore dureri; prin urmare pot fi luate fără tēmă și de cei mai debili și chiar de copii.

Aceste **pilule depurative se prepară singur veritabil în farmacia „la mărul imperial de aur“ a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15 în Viena** și costă o cutie cu 15 pilule **21** cr. v. a. Un sul cu 6 cutii costă **1 fl. 5** cr. La trimiterea anticipată a sumei costă împreună cu espediția francată 1 sul de pilule **1 fl. 25** cr., 2 suluri **2 fl. 30** cr., 3 suluri **3 fl. 35** cr., 4 suluri **4 fl. 40** cr., 5 suluri **5 fl. 20** cr., 10 suluri **9 fl. 20** cr. Mai puțin de un sul nu se pôte espeda.

NB. În urma lățirii lor mari, se imităză aceste pilule sub cele mai diferite forme și numiri; rugăm deci a cere espres **pilule depurative de I. Pserhofer** și numai acele au să se privescă ca **veritabile**, a caror instrucțiune de folosire e provădută cu subscrierea proprie a lui **I. Pserhofer**, și cari pörtă pe acoperișul fiecărei cutii aceeași subscriere cu scrisore **roșie**.

Din nenumăratele scrisori prin cari mulțămesc consumenții acestor pilule pentru redobândirea sănătății după cele mai diferite și mai grele morburii, lăsăm să urmeze aici numai câteva, cu observarea că fiecare care a întrebuițat numai odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Stimate Domnule Pserhofer! Fiți buni și-mi mai trimiteți 15 suluri din neintrecutele D-Vôstre pilule depurative cu ramburs. Și cu această ocaziune Vă esprim mulțămita mea perfectă pentru puterea miraculoasă a pilulelor D-Vôstre. Semnez cu totă stima:

Francisc Pawlistik, Colonia, Lindenthal.

Hrasche l. Flödnik, 12 Septembrie 1887.

Stimate Domnule! Voia lui D-șeu a fost, să-mi cadă în mâni pilule D-Vôstre și acum Vă scriu rezultatul: mă răcisem în lehusie așa că nu-mi mai puteam isprăvi lucrurile, și de sigur așa fi deja mörta, dacă nu m'ar fi mântuit pilulele escelente ale D-Vôstră. D-șeu se Vă binecuvinteze pentru această de mii de ori. Eu am credință, că pilulele D-Vôstre mă vor face deplin sănătoasă, cum am ajutat și altora.

Teresia Knif e.

Wiener Neustadt, 9 Decembre 1887.

Stimate Domnule! Vă esprim în numele mătușei mele de 60 ani cele mai sincere mulțămite. Ea a suferit 5 ani de catarch cronic de stomach și bôlă de apă. Viața-i era un chin și se credea deja perdută. Din întâmplare căpătă o cutie din escelentele dv. pilule depurative și s'a vindecat după o întrebuițare mai îndelungată a acelora.

Cu totă stima Iosefa Weinzettel

Eichengraberamt, lângă Gföhl 17 Martie 1889.

Onorate Domnule! Subscrisul 'mi permit a Vă ruga să-mi trimiteți din nou 4 suluri din intr'adever folositoare și escelentele D-Vôstre hapuri. Nu pot să nu Vă esprim cea mai perfectă recunoștință a mea pentru valoarea acestor pilule și le voi recomanda, pe cât numai voi putea, cu totă căldura tuturor bolnavilor. De această scrisore de mulțămita a mea Vă imputernicesc a face ori-ce întrebuițare publică, Cu totă stima:

Ignatie Hahn.

Gotschdorf lângă Kohlbach, Siesia aust. 8 Octobre 1886.

Stimate Domnule! Vă rog a-mi trimite un sul cu 6 cutii din pilulele depurative universale ale D-Vôstră. Numai escelentelor D-Vôstră pilule am de a mulțami, că m'am mântuit de o bôlă de stomach, care m'a torturat în decurs de cinci ani. Nu-mi vor mai lipsi nici când aceste pilule și Vă esprim prin această mulțămita mea cea mai ferbinte. Cu perfectă stimă:

Ana Zwinkl.

Liquer Bernhardin din plante de Alpi

de **W. O. Bernhard** în Bregenz. O sticlă 2 fl. 60 cr., $\frac{1}{2}$ sticlă 1 fl. 40 cr., $\frac{1}{4}$ sticlă 70 cr.

Alifie americană pentru reumatism,

cel mai bun mijloc la tôte suferințele reumatice: dureri de măduva spinării, junghiuri, ischias, migrenă, durere nervoasă de dinți, de cap, de urechi, etc., 1 fl. 20 cr.

Balsam miraculos englez a lui J.

Pserhofer 1 sticlă 50 cr.

Balsam de degerături,

de **J. Pserhofer** recunoscut de mulți ani ca cel mai sigur remediu contra tuturor bôlelor cauzate de ger, precum și pentru răni foarte vechi etc., 1 borcan 40 cr. cu trimitere franco 65 cr.

Kola-Preparate de Stoll,

cel mai escelent mijloc pentru întărirea stomachului și a nervilor.

Elixir-Kola sau Vin,

1 lit. 3 fl., $\frac{1}{2}$ lit. 1 fl. 60 cr. $\frac{1}{4}$ lit. 85 cr.

Balsam de guși a lui J. Pserhofer,

mijloc recomandat contra gușii, 1 flacon 40 cr., cu trimitere franco 65 cr.

Afară de preparatele aci amintite se mai află gata tôte specialitățile pharmaceutice interne și externe anunțate în diarele austro-ungare, și tôte articolele, ce nu se află în deposit, se procură la dorință prompt și ieftin.

Trimiterile prin postă se execută cu cea mai mare grăbire trimițându-se banii înainte, comande mai mari și cu rambursă.

Apoteca la „mărul imperial de aur“ J. Pserhofer, Viena I. Singerstr. 15.

De veritabile sunt a se considera numai acele pilule, a căror îndrumări pentru folosire sunt provădute cu numele I. Pserhofer și cari pörtă același nume și pe acoperemântul cutiei cu scrisore roșie.

Scutite prin marcă și muștră înregistrată. Imitări se pedepsesc aspru

[5] 3-6